

Aprobat în BEx ARACIS

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA
PROGRAMELE DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIEI DE SPECIALITATE NR. 2 ȘTIINȚE UMANISTE ȘI
TEOLOGIE

CUPRINS:

0	INTRODUCERE	4
1	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)	7
1.1	Domeniul de licență: LIMBĂ ȘI LITERATURĂ	7
1.1.1	Personalul didactic.....	8
1.1.2	Conținutul procesului de învățământ	8
1.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor	11
1.1.4	Practica	11
1.1.5	Rezultatele învățării.....	12
1.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	13
1.1.7	Cercetarea științifică	14
1.1.8	Baza materială	14
1.2	Domeniul de licență: LIMBI MODERNE APLICATE	15
1.2.1	Personalul didactic.....	15
1.2.2	Conținutul procesului de învățământ	16
1.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor	19
1.2.4	Practica	19
1.2.5	Rezultatele învățării.....	19
1.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	21
1.2.7	Cercetarea științifică	22
1.2.8	Baza materială	22
1.3	Domeniul de licență: FILOSOFIE.....	23
1.3.1	Personalul didactic.....	23
1.3.2	Conținutul procesului de învățământ	24
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor	26
1.3.4	Practica	27
1.3.5	Rezultatele învățării.....	27
1.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	28
1.3.7	Cercetarea științifică	29
1.3.8	Baza materială	29
1.4	Domeniul de licență: ISTORIE.....	30
1.4.1	Personalul didactic.....	30

1.4.2	Conținutul procesului de învățământ	31
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor	35
1.4.4	Practica	35
1.4.5	Rezultatele învățării.....	35
1.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	37
1.4.7	Cercetarea științifică	37
1.4.8	Baza materială	38
1.5 Domeniul de licență: STUDIUL PATRIMONIULUI (Heritage Studies)39		
1.5.1	Personalul didactic.....	39
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ	40
1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor	43
1.5.4	Practica	43
1.5.5	Rezultatele învățării.....	44
1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	45
1.5.7	Cercetarea științifică	46
1.5.8	Baza materială	46
1.6 Domeniul de licență: TEOLOGIE..... 47		
1.6.1	Personalul didactic.....	47
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ	48
1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor	52
1.6.4	Practica	52
1.6.5	Rezultatele învățării.....	53
1.6.6	Studentii.....	54
1.6.7	Cercetarea științifică	55
1.6.8	Baza materială (infrastructura)	55
1.7 Domeniul de licență: STUDII CULTURALE 57		
1.7.1	Personalul didactic.....	57
1.7.2	Conținutul procesului de învățământ	58
1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor	62
1.7.4	Practica	62
1.7.5	Rezultatele învățării.....	63
1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	64
1.7.7	Cercetarea științifică	65
1.7.8	Baza materială	65
2 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER (CICLUL II).....66		
2.1 Domeniul de master: FILOLOGIE 67		
2.1.1	Criterii de departajare a programelor de master.....	67
2.1.2	Personalul didactic.....	68
2.1.3	Organizarea procesului de învățământ	69
2.1.4	Practica	69
2.1.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	70
2.2 Domeniul de master: FILOSOFIE 71		

2.2.1	Criterii de departajare a programelor de master	71
2.2.2	Personalul didactic.....	72
2.2.3	Organizarea procesului de învățământ	73
2.2.4	Practica	73
2.2.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	74
2.3	Domeniul de master: ISTORIE	75
2.3.1	Criterii de departajare a programelor de master	75
2.3.2	Personalul didactic.....	76
2.3.3	Organizarea procesului de învățământ	77
2.3.4	Practica	77
2.3.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	78
2.4	Domeniul de master: TEOLOGIE	79
2.4.1	Criterii de departajare a programelor de master	79
2.4.2	Personalul didactic.....	81
2.4.3	Organizarea procesului de învățământ	81
2.4.4	Practica	81
2.4.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	82
2.5	Domeniul de master: STUDII CULTURALE	83
2.5.1	Criterii de departajare a programelor de master	83
2.5.2	Personalul didactic.....	84
2.5.3	Organizarea procesului de învățământ	85
2.5.4	Practica	85
2.5.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	86

0 INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu modificările și completările ulterioare
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 1418/2006, modificată prin HG nr. 1512/2008*
- c) *HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016*
- d) *HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 01.06.2016*
- e) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005 și Legea nr. 49/2013*
- f) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- g) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare*
- h) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență din domeniile de licență și master se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în *Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS*¹.

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal, menționat anterior la secțiunea **A**, pentru procesul de evaluare externă a calității educației academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere specificul domeniilor ***Limbă și literatură, Limbi moderne aplicate, Filosofie, Istorie, Studiul patrimoniului (Heritage Studies), Teologie și Studii culturale.***

Prezentele standarde specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii. Misiunea programelor de studii din domeniile de licență evaluate de Comisia Științe Umaniste și Teologie - ***Limbă și literatură, Limbi moderne aplicate, Filosofie, Istorie, Studiul patrimoniului (Heritage Studies), Teologie și Studii culturale*** - constă în crearea unui mediu de învățare centrat pe student, care să ofere absolvenților competențele necesare practicării profesiei de: filologi, istorici literari, critici și teoreticieni literari, lingviști, traducători și interpreți, terminologi, filosofi, eticieni, logicieni, istorici, istorici de artă, arheologi, arhiviști, muzeologi, bibliotecari, bibliologi, clerici, profesori, asistenți de cercetare, cercetători, referenți de specialitate, revizori și funcționari publici. Atingerea acestor competențe presupune: o bună cunoaștere a limbii materne, a unor limbi moderne sau clasice, cunoașterea

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

aprofundată a unor domenii ale istoriei culturii, capacitate de mediere interculturală, capacitate de comunicare interpersonală și publică de nivel superior, o exprimare în scris și oral eficientă și corectă, o capacitate de corelare a problemelor similare din diferite culturi, abilitatea de rezolvare a unor probleme care implică aspecte sociale și interumane, capacitate de organizare, eficiență în munca administrativă.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele de studii de licență și master din domeniile *Limba și literatură, Limbi moderne aplicate, Filosofie, Istorie, Studiul patrimoniului (Heritage Studies), Teologie și Studii culturale, o evaluare externă a calității într-un mod unitar.*

C. Standardele Comisiei de Specialitate *Științe Umaniste și Teologie* se referă la domeniul fundamental **Științe umaniste și arte** (DFI nr 50), în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (*Tabelul 1*):

Tabelul 1. Domeniile și programele de studii universitare de master și licență aferente Comisiei de Specialitate nr 2

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
50	Științe umaniste și arte	10. Filologie	20. <i>Limba și literatură</i>	10.Limba și literatura română – o limbă și literatură modernă/clasică/literatură universală și comparată
				20.Limba și literatura maghiară – limba și literatură română/o limbă și literatură modernă/clasică/ literatură universală și comparată
				30.Limba și literatura modernă – o altă limbă și literatură modernă/clasică/limba și literatura română/clasică/literatură universală și comparată
				40.Literatură universală și comparată – o limbă și literatură modernă/clasică/limba și literatura română
				50.Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche).
				10.Traducere și interpretare
		10. Filozofie	10.Filozofie	10.Filozofie
				20.Limbi moderne aplicate
		10.Istorie	40.Istorie	10.Istorie
				20.Arheologie
				30.Arhivistică
				40.Muzeologie
				50.Istoria artei
				10.Studiul patrimoniului și managementul bunurilor culturale
50.Studiul patrimoniului (Heritage Studies)	50.Studiul patrimoniului (Heritage Studies)	10.Studiul patrimoniului și managementul bunurilor culturale		
		20.Arheologie, studii antice și antropologie istorică		

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
				30. <i>Turism cultural și studii muzeale</i>
		40. Teologie	10. Teologie	10. <i>Teologie pastorală</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)
				20. <i>Teologie didactică</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)
				40. <i>Teologie asistență socială</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)
		10. Studii culturale	50. Studii culturale	50. <i>Studii religioase</i>
				10. <i>Etnologie</i>
				20. <i>Studii iudaice</i>
				30. <i>Studii americane</i>
				40. <i>Studii culturale</i>
				50. <i>Studii europene</i>
				60. <i>Turism cultural</i>

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

Precizări privind programele de studii universitare:

- Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini, și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

Observații: Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de licență și master în ordinea în care acestea sunt listate în domeniul fundamental din HG privind Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

1.1 Domeniul de licență: LIMBĂ ȘI LITERATURĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență **Limbă și literatură** sunt incluse următoarele programe de studii/specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Limbă și literatură

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Limbă și literatură	10.Limba și literatura română – o limbă și literatură modernă/clasică/literatură universală și comparată	180
		20.Limba și literatura maghiară – limba și literatura română/o limbă și literatură modernă/clasică/ literatură universală și comparată	180
		30.Limba și literatura modernă – o altă limbă și literatură modernă/clasică/limba și literatura română/clasică/literatură universală și comparată	180
		40.Literatură universală și comparată – o limbă și literatură modernă/clasică/limba și literatura română	180
		50.Filologie clasică (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche).	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii **Limbă și literatură (româna, maghiară, modernă)** - o altă limbă și literatură/literatură universală și comparată pregătesc profesori în învățământul secundar, asistenți de cercetare, cercetători, consilieri, filologi, lingviști, experți, traducători, interpreți, interpreți pentru relații diplomatice, referenți literari, secretari literari, editori, redactori, funcționari de stat, funcționari publici.

Programul de studii **Filologie clasică** (Limba și literatura latină – Limba și literatura greacă veche) pregătește profesori în învățământul secundar, filologi, lingviști, experți, traducători, consilieri, asistenți de cercetare, editori, redactori, cercetători.

Programul de studii **Literatură universală și comparată** – o limbă și literatură pregătește profesori în învățământul secundar, asistenți de cercetare, cercetători, muzeografi, bibliotecari, traducători de literatură, filologi, editori, redactori, referenți literari, secretari literari, consilieri în probleme de cultură sau integrare, documentariști, agenți în turismul cultural, manageri culturali.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1.1 Personalul didactic

Pentru toate programele de studii se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu standardele proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF și ID), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Limbă și literatură** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre

2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 de ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2016-2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	minimum 50 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport sub 1 cu practica exclusă
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 de ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150, cu o variație de +20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă (IF)	30
19. Numărul maxim de studenți pe subgrupă (IF)	15
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii. Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate aproba înscrierea la examenul licență.

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență *Limbă și literatură* se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.1.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/optional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.	Disciplina	Tipul disciplinei
-----	------------	-------------------

crt.		
1.	Lingvistică generală	obligatorie
2.	Teoria literaturii	obligatorie
3.	Literatură comparată	obligatorie
4.	Lingvistică comparată a limbilor romanice/germanice/slave	
5.	Limba latină	
6.	Teoria culturii	
7.	Comunicare orală/scrisă	
8.	Practică pentru elaborarea lucrării de licență	obligatorie
9.	Introducere în antropologia culturală	
10.	Introducere în studiul-mentalităților	
11.	Literatură și arte	
12.	Mitologie generală	

1.1.2.2 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Comparatism literar. Aplicații
2.	Epigrafie latină/ greacă
3.	Etnologie și folclor
4.	Istoria a limbii latine/ Curs de istorie a limbii grecești
5.	Istoria limbii A
6.	Istorie Romei antice/ Istoria Greciei antice.
7.	Literatura A/Cultură și civilizație A
8.	Literatura B/Cultură și civilizație B
9.	Literatură universală
10.	Metode și abordări în literatura comparată
11.	Mituri și literatură
12.	Practica limbii A
13.	Practica limbii B
14.	Structura limbii A/Limba contemporană A
15.	Structura limbii B/Limba contemporană B
16.	Teoria genurilor
17.	Varietăți (teritoriale) ale limbii A

1.1.2.3 Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Educație fizică	obligatorie
2.	Inițiere în metodologia de cercetare științifică	
3.	Limbă modernă (alta decât cea/cele din cadrul specializării)	
4.	Informatică	

5.	Cultură populară tradițională	
6.	Estetică	
7.	Filosofie	
8.	Istorie	
9.	Studiul comparat al religiilor	

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-20%
Discipline de specialitate	DS	60-80%
Discipline complementare	DC	5-10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	60-80%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	-
Total		100% +DF

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.1.4 Practica

Practica de specialitate se derulează începând cu anul I, semestrul al doilea, cuprinde 50-90 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu”, cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate, fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți /instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de*

organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, **modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.1.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului al III-lea, semestrul al VI-lea. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific, pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei, în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Limba și literatură**, este maximum **15/1²**.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%³**;

² În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Limba și literatură

³ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.1.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și a studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

Dotarea materială a spațiilor de învățământ

La programele de studii care au o componentă de limbă modernă trebuie să se constate existența unor laboratoare audio (eventual și video) și de informatică pentru studierea limbilor moderne, cu aparatură în bună stare de funcționare, în proprietate, lucru dovedit prin acte de inventar.

Dotarea bibliotecilor pentru studenți și a bibliotecilor de specialitate

Specializarea trebuie să aibă acces la o bibliotecă locală publică (universitară, județeană etc.) având cel puțin 10.000 de titluri în domeniul specializării. Se recomandă existența accesului la baze de date online, full-text. Pentru acreditarea specializărilor de limbi străine, biblioteca trebuie să facă dovada că este abonată de cel puțin doi ani la trei-cinci reviste de specialitate din țara a cărei limbă se studiază. În rest, se aplică standardele generale.

1.2 Domeniul de licență: LIMBI MODERNE APLICATE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) Limbi moderne aplicate, la care se adresează standardele, sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 3*:

Tabelul 3. Programele de studii din domeniul de licență: Limbi moderne aplicate

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Limbi moderne aplicate	10. <i>Traducere și interpretare</i>	180
		20. <i>Limbi moderne aplicate</i>	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016*

Programul de studii *Traducere și interpretare Limba B - Limba C sau Limba C- Limba B*)⁴ pregătește traducători, interpreți, asistenți de cercetare, cercetători, consilieri, filologi, funcționari de stat, funcționari publici, redactori, referenți literari, secretari literari, consilieri pe probleme de cultură, editori, terminologi, revizori, lucrători în companii mari și mici, profesori în învățământul secundar.

Programul de studii *Limbi moderne aplicate (Limba B – Limba C)*⁵ pregătește pentru profesiile de specialist în comunicare profesională multilingvă, traducător, mediator cultural, corector, revizor, tehnoredactor, specialist în asistență managerială și secretariat de nivel înalt (asistent manager), referent de specialitate, documentarist, redactor, funcționar de stat, funcționar public, lucrător în companii mari și mici, referent relații externe, asistent de cercetare în lingvistică, profesor în învățământul secundar.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.2.1 Personalul didactic

Pentru toate programele de studii se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iv. au teza de doctorat în domeniul altor științe umaniste și experiență/stagii în predarea disciplinelor specifice domeniului Limbi moderne aplicate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu standardele proprii instituției angajatoare.

⁴ Pentru specializarea *Traducere și interpretare*, limba B este prima limbă modernă studiată, iar limba C, a doua limbă modernă studiată, ținând cont de faptul că Limba A este limba maternă sau limba liniei de studii (vezi Cadrul european comun de referință pentru limbi) – limba în care sunt predate disciplinele complementare și înspre care se traduce/interpretează dinspre ambele limbi ale specializării (adică dinspre B spre A și dinspre C spre A).

⁵ Pentru specializarea *Limbi moderne aplicate*, limba B este prima limbă modernă studiată, iar limba C, a doua limbă modernă studiată, ținând cont de faptul că Limba A este limba maternă sau limba liniei de studii (vezi Cadrul european comun de referință pentru limbi).

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Limbi moderne aplicate* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2016–2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	60-120 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină	3 ECTS**

obligatorie	
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport sub 1, cu practica exclusă
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 de ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150, cu o variație de 20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă (IF)	30
19. Numărul maxim de studenți pe subgrupă (IF)	15
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii. Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate intra în licență.

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență *Limbi moderne aplicate* se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.2.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Structura limbii B și C	obligatorie
2.	Gramatică normativă (A)	obligatorie
3.	Lingvistică generală/Limbă și comunicare	obligatorie
4.	Tehnici de comunicare orală și scrisă	obligatorie
5.	Tipologia discursului	obligatorie
6.	Analiza discursului	obligatorie
7.	Civilizația B și C	obligatorie
8.	Teoria culturii	opțională
9.	Introducere în sociolingvistică	opțională
10.	Practică pentru elaborarea lucrării de licență	obligatorie

2.2.2.2. Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Corespondență profesională (B și C)
2.	Curs practic de limbă B și C
3.	Inițiere în interpretarea simultană și consecutivă (A > B și A > C)
4.	Inițiere în interpretarea simultană și consecutivă (B > A și C > A)
5.	Introducere în terminologie (B și C)
6.	Limbaje de specialitate
7.	Limbă modernă pentru obiective specifice
8.	Media și Comunicare (B, C)
9.	Mediere lingvistică și culturală (B, C)
10.	Statutul și deontologia profesiei de traducător
11.	Teoria și practica traducerii (B și C)
12.	Traduceri specializate (A > B și A > C)
13.	Traduceri specializate (în domeniul economic/juridic/tehnic) (B > A și C > A)

13.2.2.2. Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Introducere în drept	
2.	Introducere în economie	
3.	Introducere în management	
4.	Introducere în marketing	
5.	Relații internaționale	
6.	Relații publice	
7.	Educație fizică	obligatorie
8.	Informatică aplicată	
9.	Contabilitate primară	
10.	Drept comunitar	
11.	Instituțiile europene	

Alte aspecte/observații privind disciplinele **pe programe de studii**:

La programele de limbi moderne aplicate se recomandă realizarea, prin programa de curs practic, a nivelului C1-B2 la ambele limbi studiate, conform cu Cadrul european comun de referință pentru limbi.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15 -30%
Discipline de specialitate	DS	40- 70%
Discipline complementare	DC	20-40%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	60-80%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	-
Total		100% +DF

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.2.4 Practica

Practica de specialitate se derulează începând cu anul I, semestrul al doilea și cuprinde 2-4 săptămâni, respectiv 60- 120 de ore (Ex. 3 săptăm*5zile*6 ore =90 ore) și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu”, cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematic a, tipurile de activități și esalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți /instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice. Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*, **modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.2.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a

instituției de învățământ superior cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific, pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei, în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Limbi moderne aplicate*, este maximum **15/1**⁶.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%**⁷;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată.

Taxele de școlarizare și cele adiționale (taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

⁶ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul *Limbi moderne aplicate*

⁷ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.2.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

Dotarea materială a spațiilor de învățământ

Trebuie să se constate existența unor laboratoare audio (eventual și video) și de informatică pentru studierea limbilor moderne, cu aparatură în bună stare de funcționare, în proprietate, lucru dovedit prin acte de inventar. La specializarea *Traducere și interpretare* trebuie să existe instalație de interpretare (căști, microfoane, receptori) și consolă pentru interpretare în diferitele limbi.

Dotarea bibliotecilor pentru studenți și a bibliotecilor de specialitate

Specializarea trebuie să aibă acces la o bibliotecă locală publică (universitară, județeană etc.) având cel puțin 10.000 de titluri în domeniul specializării. Se recomandă existența accesului la baze de date online, full-text. Pentru acreditarea specializărilor de limbi străine, biblioteca trebuie să facă dovada că este abonată de cel puțin doi ani la trei-cinci reviste de specialitate din țara a cărei limbă se studiază. În rest, se aplică standardele generale.

1.3 Domeniul de licență: FILOSOFIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL Filosofie) Filosofie sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 4*:

Tabelul 4. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Filosofie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Filosofie	10. Filosofie	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016*

Programul de studii *Filosofie* pregătește profesori în învățământul secundar, asistenți de cercetare, cercetători filosofi, eticieni, logicieni, consilieri, funcționari publici, documentariști, editori, redactori.

Programul de studii este definit prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor.

1.3.1 Personalul didactic

Pentru programul de studii *Filosofie* se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate.

Titularii disciplinelor, pentru fiecare program de studii, îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu standardele proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizății de funcționare provizorie instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Filosofie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1680–2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	50 -90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport sub 1, practica exclusă
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150, cu o variație de 20%
18. Număr maxim studenți pe grupă	30
19. Număr maxim studenți pe subgrupă	15
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Practica nu este inclusă în acest număr de ore.

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate intra în licență.

La întocmirea planurilor de învățământ ale programului de studii **Filosofie** se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programului de studii.

Planul de învățământ va conține *discipline de domeniu, de specialitate și complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.3.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Propedeutică filosofică (Introducere în filosofie)	
2.	Logică generală/Teoria argumentării	
3.	Logică simbolică	
4.	Metafizică	
5.	Epistemologie	
6.	etică	
7.	Estetică	
8.	Filosofie politică	
9.	Istoria filosofiei (antice, medievale, moderne, contemporane)	

1.3.2.2 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Axiologie
2.	Filosofia limbajului
3.	Filosofia științei
4.	Ontologie
5.	Filosofia minții
6.	etică aplicată
7.	Filosofia istoriei
8.	Hermeneutică filosofică
9.	Retorică
10.	Filosofia culturii
11.	Filosofia religiei
12.	Filosofia matematicii
13.	Filosofia biologiei

14.	Filosofia artei
15.	Fenomenologia
16.	Metalogică
17	Logică filosofică

1.3.2.3 Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Antropologie filosofică	
2.	Bioetică	
3.	Etica cercetării	
4.	Gândire critică	
5.	Educație fizică	obligatorie ⁸
6.	Limbă modernă	obligatorie

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30%
Discipline de specialitate	DS	40-70 %
Discipline complementare	DC	5-10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	60-80%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	-
Total		100% +DF

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrelui național al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

⁸ Reglementat prin Legea educației fizice și sportului.

1.3.4 Practica

Practica de specialitate se derulează în anul al III-lea, semestrul al V-lea, cuprinde 50 -90 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate, fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.3.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile* prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.3.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului al III-lea, semestrul al VI-lea. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei, în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.3.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu

contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul programelor de studii universitare de licență din domeniul *Filosofie*, este maximum **12/1**.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%⁹**;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților din instituțiile de stat și private sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.3.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și a studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

⁹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.4 Domeniul de licență: ISTORIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) Istorie sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 5*:

Tabelul 5. - Programele de studii/specializări ale Domeniului de licență Istorie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Istorie	<i>Istorie</i>	180
		<i>Arheologie</i>	180
		<i>Arhivistică</i>	180
		<i>Muzeologie</i>	180
		<i>Istoria artei</i>	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programul de studii *Istorie* pregătește profesori în învățământul secundar, documentariști, istorici, istoriografi, asistenți de cercetare, cercetători, funcționari de stat, funcționari publici, muzeografi, muzeologi, editori, redactori, arheologi, arhiviști.

Programul de studii *Arheologie* pregătește profesori în învățământul secundar, arheologi, asistenți de cercetare, cercetători, experți, muzeografi.

Programul de studii *Arhivistică* pregătește profesori în învățământul secundar ,arhiviști, documentariști, asistenți de cercetare, cercetători, conservatori arhivă, restauratori arhivă.

Programul de studii *Muzeologie* pregătește profesori în învățământul secundar, muzeografi, muzeologi, asistenți de cercetare, cercetători, experți, conservatori ai operelor de artă și monumentelor istorice.

Programul de studii *Istoria artei* pregătește profesori în învățământul secundar, istorici de artă, asistenți de cercetare, cercetători, experți, muzeografi.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.4.1 Personalul didactic

Experiențe anterioare și calificări (speciale) cerute personalului didactic:

Pentru toate programele de studii se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu standardele proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) care se întocmește de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

La programele de studii *Arheologie*, minimum 70% dintre cadrele didactice care predau discipline de specialitate trebuie să aibă zece ani de experiență pe șantiere arheologice (inclusiv anii de studii).

Pentru specializarea *Arhivistică*, personalul didactic de specialitate trebuie să fi activat în arhive sau să fi făcut cercetări în domeniu și să fi publicat documente.

Pentru specializarea *Muzeologie*, personalul didactic de specialitate trebuie să aibă experiență profesională într-un muzeu (activități de muzeografie și muzeotehnică), este indispensabilă și vechimea de minimum cinci ani în instituții muzeale.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior interne, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Istorie* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de	1680–2352 ore

învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență		
5.	Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6.	Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7.	Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8.	Durata practicii de specialitate	50 -90 de ore
9.	Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni
10.	Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11.	Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12.	Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS***
13.	Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1, cu practica exclusă
14.	Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15.	Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16.	Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1 săpt.
17.	Numărul maxim de studenți pe serie	150, cu o variație de 20%
18.	Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19.	Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20.	Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21.	Raportul maxim dintre numărul studenți și numărul de cadre didactice	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Practica nu este inclusă în acest număr de ore.

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii. Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate intra în licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.4.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în istoria antică universală	obligatorie
2.	Introducere în istoria antică a României	obligatorie
3.	Introducere în istoria medievală universală	obligatorie

4.	Introducere în istoria medievală a României	obligatorie
5.	Introducere în istoria modernă universală	obligatorie
6.	Introducere în istoria modernă a României	obligatorie
7.	Introducere în istoria universală a secolului XX	obligatorie
8.	Istoria României în secolul XX	obligatorie
9.	Preistorie	obligatorie
10.	Științe auxiliare ale istoriei	obligatorie
11.	Istoriografie generală și românească	obligatorie
12.	Istoria integrării europene	

1.4.2.2 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Programul de studii Istorie:		
1.	Antropologie culturală	obligatorie
2.	Curs și seminar special de istorie a românilor	
3.	Curs și seminar speciale de istorie universală	
4.	Doctrină și partide politice moderne	obligatorie
5.	Epoca marilor migrații	
6.	Informatică aplicată la specialitate	
7.	Introducere în arheologie	obligatorie
8.	Introducere în muzeologie	obligatorie
9.	Istoria Bizanțului	obligatorie
10.	Istoria și teoria artei	obligatorie
11.	Limba izvoarelor istorice (latină, slavă, maghiară, germană)	obligatorie
12.	Paleografie și epigrafie (latină, slavă, germană, maghiară, româno-chirilică)	obligatorie
13.	Relații internaționale în Europa în sec. XX	obligatorie
14.	Societate și cultură în secolul XIX	obligatorie
Programul de studii Istoria artei:		
1.	Istoria artei în România (I) – Ev Mediu și Renaștere	
2.	Istoria artei în România (II)-sec. XVII-XVIII	
3.	Istoria artei în România (III)- sec. XIX-XXI	
4.	Istoria artei universale (II) - Ev Mediu și Renaștere	
5.	Istoria artei universale (III) - baroc neoclasic	
6.	Istoria artei universale (IV)-sec.XIX-XXI	
7.	Istoria artei universale(I) – antică	
8.	Istoriografia artei	
9.	Metodologia istoriei artei	
10.	Muzeologie și muzeografie	
Programul de studii Arheologie:		
1.	Antropologie culturală și etnoarheologie	
2.	Arheologia Evului Mediu	
3.	Arheologia socială și funerară	
4.	Arheologie provincială romană/greacă.	

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
5.	Epoca marilor migrații	
6.	Introducere în arheologie	
7.	Istoria și arheologia creștinismului antic	
8.	Limba latină	
9.	Limbă și epigrafie latină	
Programul de studii Muzeologie:		
1.	Design și etalare muzeală	
2.	Introducere în arheologie	
3.	Introducere în etnologie	
4.	Introducere în muzeologie	
5.	Legislația și evidența patrimoniului cultural	
6.	Limbă și epigrafie latină	
7.	Metode și tehnici de investigare a patrimoniului.	
8.	Muzeologia și muzeografia în România	
9.	Paleografie și epigrafie chirilică	
10.	Principii de bază ale conservării integrate a patrimoniului	
Programul de studii Arhivistică:		
1.	Diplomatică și sigilografie	
2.	Evidența fondurilor și colecțiilor arhivistice	
3.	Informatica arhivistică	
4.	Introducere în arhivistică	
5.	Istoria instituțiilor creatoare de arhivă	
6.	Limba izvoarelor (slavă veche/ latină/ maghiară/ germană)	
7.	Organizarea arhivei curente	
8.	Paleografie (româno-chirilică/ latină/ germană/ maghiară/ slavă)	
9.	Științe auxiliare	

1.4.2.3 Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limba modernă	obligatorie
2.	Educație fizică	obligatorie ¹⁰

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	50-70%
Discipline de specialitate	DS	20-40%

¹⁰ Reglementat prin Legea educației fizice și sportului.

Discipline complementare	DC	5-10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	50-75%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	5-10%
Total		100% +DF

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.4.4 Practica

Practica de specialitate se derulează în cadrul institutului de învățământ superior sau în afara lui, în anii I și II, semestrele al II-lea și al IV-lea, cuprinde 2-3 săptămâni, respectiv 60-90 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu”, cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și esalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți /instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice. Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*, **modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.4.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată,

rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Istorie* este maximum **15/1**¹¹.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%**¹²;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților din instituțiile de stat și private sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.4.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau

¹¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Istorie.

¹² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.4.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

La specializările la care se studiază Istorie și Muzeologie trebuie să existe un laborator multimedia de istorie pentru disciplinele auxiliare istoriei și pentru muzeologie.

1.5 Domeniul de licență: STUDIUL PATRIMONIULUI (Heritage Studies)

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) Istorie sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 6*:

Tabelul 6. - Programele de studii/specializări ale Domeniului de licență *Studiul patrimoniului (Heritage Studies)*

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
50	Studiul patrimoniului (Heritage Studies)	<i>Studiul patrimoniului și managementul bunurilor culturale</i>	180
		<i>Arheologie, studii antice și antropologie istorică</i>	180
		<i>Turism cultural și studii muzeale</i>	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016*

Programul de studii *Studiul patrimoniului și managementul bunurilor culturale* pregătește specialiști în studiul patrimoniului, muzeografi, profesori în învățământul secundar, muzeologi, ghizi, asistenți de cercetare, cercetători, experți, conservatori ai operelor de artă și monumentelor istorice.

Programul de studii *Arheologie, studii antice și antropologie istorică* pregătește arheologi, muzeografi, profesori în învățământul secundar, muzeologi, asistenți de cercetare, cercetători, experți, conservatori ai operelor de artă și monumentelor istorice.

Programul de studii *Turism cultural și studii muzeale* pregătește specialiști în studiul patrimoniului, muzeografi, profesori în învățământul secundar, muzeologi, ghizi, asistenți de cercetare, cercetători, experți, conservatori ai operelor de artă și monumentelor istorice, ghizi culturali, manager în turism cultural.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.5.1 Personalul didactic**Experiențe anterioare și calificări (speciale) cerute personalului didactic:**

Pentru toate programele de studii se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu standardele proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se

includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizății de funcționare provizorie instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

La programul de studii **Arheologie, studii antice și antropologie istorică**, minimum 70% dintre cadrele didactice care predau discipline de specialitate trebuie să aibă zece ani de experiență pe șantier arheologic (inclusiv anii de studii). Experiența se dovedește prin CV sau, la nevoie, prin adevărnițe. Pot preda și cadrele didactice cu studii de istorie, dar cu experiență certificată pe șantierele arheologice.

Pentru specializarea **Turism cultural și studii muzeale**, personalul didactic de specialitate trebuie să aibă sau să fi acumulat experiență profesională într-un muzeu (activități de muzeografie și muzeotehnică).

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Studiul patrimoniului (Heritage Studies)** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1680–2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	60-90 de ore

9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în plus față de creditele programului)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocat educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe subgrupă	15
20. Raportul maxim dintre numărul studenți și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Practica nu este inclusă în acest număr de ore.

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii. Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate intra în licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.5.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă-

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în istoria antică universală	obligatorie
2.	Introducere în istoria antică a României	obligatorie
3.	Introducere în istoria medievală universală	obligatorie
4.	Introducere în istoria medievală a României	obligatorie
5.	Introducere în istoria modernă universală	obligatorie
6.	Introducere în istoria modernă a României	obligatorie
7.	Introducere în istoria universală a secolului XX	obligatorie
8.	Introducere în istoria românilor în secolul XX	obligatorie
9.	Introducere în studiul patrimoniului cultural	obligatorie

10.	Introducere în antropologie culturală	obligatorie
11.	Valorificarea culturală și turistică a patrimoniului	obligatorie
12.	Istoria artei și arhitecturii europene și universale	obligatorie
13.	Istoria artei și arhitecturii românești	obligatorie
14.	Introducere în muzeologie	obligatorie

1.5.2.2 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Studiul patrimoniului și managementul bunurilor culturale:		
1.	Legislație comparată și politici de protecție a patrimoniului	
2.	Metode și tehnici de cercetare a patrimoniului	
3.	Patrimoniu industrial, științific și tehnic	
4.	Patrimoniu și cultură vizuală în România secolului XX	
5.	Patrimoniul arheologic	
6.	Patrimoniul cultural medieval al României	
7.	Patrimoniul modern al României	
8.	Tehnologii informatice aplicate în managementul patrimoniului	
Arheologie, istorie antică și antropologie istorică:		
1.	Antropologie culturală și etnoarheologie	
2.	Arheologia Evului Mediu	
3.	Arheologia socială și funerară	
4.	Arheologie provincială romană/greacă	
5.	Epoca marilor migrații	
6.	Introducere în arheologie	
7.	Istoria și arheologia creștinismului antic	
8.	Limba latină	
9.	Paleografie și epigrafie (latină, slavă, germană, maghiară, româno-chirilică)	
Turism cultural și studii muzeale:		
1.	Comunicare și relații publice în turism	
2.	Geografia generală a turismului	
3.	Istoria artei și arhitecturii europene și universale	
4.	Istoria culturală a călătoriei și turismului	
5.	Legislație turistică	
6.	Limbă modernă (curs practic aplicabil la specializare)	
7.	Managementul în turismul cultural	
8.	Noțiuni de artă și arhitectură românească	

1.5.2.3 *Discipline complementare*

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limba modernă	obligatorie
2.	Educație fizică	obligatorie ¹³

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	50-70%
Discipline de specialitate	DS	20-40%
Discipline complementare	DC	5-10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	50-75%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	5-10%
Total		100% +DF

1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrelor naționale al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.5.4 Practica

Practica de specialitate se derulează în cadrul institutului de învățământ superior sau în afara lui, în anii I și II, semestrele al doilea și al patrulea și cuprinde 2-3 săptămâni, respectiv 60-90 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și esalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

¹³ Reglementat prin Legea educației fizice și sportului.

1.5.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de*

organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, **modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.5.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.5.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.5.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Studiul patrimoniului (Heritage Studies)*, este maximum 15/1¹⁴.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

¹⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Studiul patrimoniului (Heritage Studies)

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%¹⁵**;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților din instituțiile de stat și private sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.5.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.5.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

La specializările la care se studiază *Istorie* și *Muzeologie* trebuie să existe un laborator multimedia de istorie pentru disciplinele auxiliare istoriei și pentru muzeologie.

¹⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.6 Domeniul de licență: TEOLOGIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programeelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență **Teologie**, la care fac referire standardele de mai jos, sunt incluse următoarele programe de studii/specializări prezentate în *Tabelul 7*.

Tabelul 7. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Teologie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Teologie	<i>Teologie pastorală</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)	240
		<i>Teologie didactică</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)	180
		<i>Teologie asistență socială</i> (Teologie ortodoxă, Teologie romano-catolică, Teologie greco-catolică, Teologie reformată, Teologie baptistă, Teologie protestantă, Teologie penticostală, Teologie adventistă, Teologie creștină după Evanghelie)	180
		<i>Studii religioase</i>	180

Programul de studii *Teologie pastorală* pregătește clerici, profesori pentru învățământul primar și secundar, experți în probleme ale minorităților religioase, asistenți de cercetare, cercetători, funcționari publici.

Programul de studii *Teologie didactică* pregătește profesori în învățământul preuniversitar, pedagogi în licee seminariale, consilieri și referenți culturali în așezămintele bisericești, asistenți de cercetare, cercetători, documentariști, editori, redactori, funcționari publici.

Programul de studii *Teologie asistență socială* pregătește consilieri în probleme sociale, mediatori sociali, pedagogi în licee seminariale, consilieri și referenți culturali în așezămintele bisericești, documentariști, lucrători în sistemul social public și privat, asistenți de cercetare, cercetători, funcționari publici.

Programul de studii *Studii religioase* pregătește consilieri (specialiști în probleme interconfesionale și interreligioase), mediatori în probleme religioase, profesori de istoria religiilor în învățământul preuniversitar, asistenți de cercetare, cercetători, funcționari publici.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.6.1 Personalul didactic

Pentru specializările *Teologie pastorală*, *Teologie didactică*, *Teologie asistență socială* și *Studii religioase* cadrele didactice care predau discipline teologice trebuie să aibă atât pregătirea inițială (licență), cât și doctoratul în domeniul Teologie.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizății de funcționare provizorie instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	a) 3 ani = 6 semestre b) 4 ani = 8 semestre
2. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 240 ECTS
3. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
4. Numărul minim de ore activitate didactică pe săptămână	24 de ore**
5. Numărul minim de ore din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	a) 2016 ore b) 2688 ore
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	a) 4 săptămâni

	b) 6 săptămâni
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în plus față de creditele programului)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte)	Raport sub 1, cu o abatere admisă de \pm 20%; practica exclusă
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.
16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1 săpt.
17. Număr maxim de studenți pe serie	150, cu o variație de +20%
18. Număr maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Număr maxim de studenți pe subgrupă IF	15
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Practica nu este inclusă în acest număr de ore.

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii. Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate aproba înscrierea la examenul de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.6.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Studiul Vechiului Testament	obligatorie
2.	Studiul Noului Testament	obligatorie
3.	Istoria Bisericească Universală	obligatorie
4.	Teologie dogmatică și simbolică	obligatorie

1.6.2.2 Discipline de specialitate:

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Programul de studii: Teologie pastorală		
1.	Istoria Bisericii (se va particulariza în funcție de confesiune ¹⁶)	
2.	Patrologia și literatura post-patristică	
3.	Istoria și filosofia religiilor	
4.	Teologie liturgică	
5.	Misiologie și ecumenism	
6.	Muzică bisericească și ritual	
7.	Morală creștină	
8.	Catehetică și Omiletică	
9.	Drept bisericesc și administrație	
10.	Limba ebraică	
11.	Limba latină	
12.	Limba greacă	
13.	Teologie pastorală	
14.	Spiritualitate ¹⁷	
15.	Istoria și spiritualitatea Bizanțului	
16.	Filosofie ¹⁸	
17.	Limba slavonă bisericească	
18.	Practica de specialitate	
Programul de studii: Teologie didactică		
1.	Didactica religiei	
2.	Pedagogie creștină	
3.	Istoria pedagogiei creștine	
4.	Patrologia și literatura post-patristică	
5.	Catehetică	
6.	Istoria și filosofia religiilor	
7.	Morală creștină	
8.	Misiologie și ecumenism	
9.	Teologie liturgică și Artă creștină	
10.	Muzică bisericească	
11.	Limbi clasice (greacă, latină)	
12.	Practica de specialitate	

NOTĂ 1: În vederea completării pregătirii cu discipline de specialitate, planurile de învățământ pentru toate categoriile de discipline va fi completat din lista pentru programele de licență de *Limba și literatura română*.

¹⁶ După caz, a Bisericii Ortodoxe din România, a Bisericii Romano-Catolice/Greco-Catolice din România, a Bisericii Baptiste din România, a Bisericii Reformate din România, a Bisericii baptiste, a Bisericii Protestante din România, a Bisericii Penticostale din România, a Bisericii Adventiste, a Bisericii creștine după Evanghelie

¹⁷ După caz, ortodoxă, catolică, baptistă, reformată, protestantă, penticostală, adventistă.

¹⁸ Obligatorie doar în cadrul programelor de studii Teologie pastorală romano-catolică sau Greco-catolică.

NOTĂ 2: În vederea acoperirii competențelor didactice/pedagogice, planurile de învățământ vor fi acoperite cu discipline conform standardelor specifice ale Comisiei de Științe administrative, ale educației și psihologie.

Programul de studii: *Teologie asistență-socială*

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Teologie socială	
2.	Doctrina socială a Bisericii	
3.	Fundamentele bioeticii creștine	
4.	Psihologia vârstelor vieții religioase	
5.	Morala creștină	
6.	Spiritualitate	
7.	Istoria și filosofia religiilor	
8.	Istoria Bisericii (se va particulariza în funcție de confesiune ¹⁹)	
9.	Teologie liturgică	
18.	Practica de specialitate	

NOTĂ: În vederea completării pregătirii cu discipline de specialitate, planurile de învățământ, pentru toate categoriile și tipurile de discipline vor fi completate cu discipline sugerate în Standardele specifice ale Comisiei Științe sociale, politice și ale comunicării, pentru programele de studii de licență *Asistență socială*.

Programul de studii: *Studii religioase*

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Fenomenologia religiilor	
2.	Antropologia religiilor	
3.	Sociologia religiilor	
4.	Psihologie religioasă	
5.	Introducere în Iudaism	
6.	Introducere în Creștinism	
7.	Introducere în Islam	
8.	Religii orientale (Hinduism și Budism)	
9.	Mișcări religioase contemporane	
10.	Istoria și Filosofia religiilor	
11.	Islam-izvoare	
12.	Iudaism-izvoare	
13.	Creștinism-izvoare (Patrologie)	
14.	Culte din România (istoric, cadru juridic)	
15.	Teologie comparată	
16.	Ecumenism	
16.	Rituri și ritualuri liturgice	

¹⁹ După caz, a Bisericii Ortodoxe din România, a Bisericii Romano-Catolice/Greco-Catolice din România, a Bisericii Baptiste din România, a Bisericii Reformate din România, a Bisericii baptiste, a Bisericii Protestante din România, a Bisericii Penticostale din România, a Bisericii Adventiste, a Bisericii creștine după Evanghelie

1.6.2.3 Discipline complementare pentru domeniul Teologie (toate programele de studii)

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limba modernă 1	obligatorie
2.	Limba modernă 2	
3.	Educație fizică	obligatorie ²⁰
4.	Introducere în metodologia cercetării științifice	

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-40%
Discipline de specialitate	DS	40-60%
Discipline complementare	DC	aprox. 5 %
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-30%
Discipline facultative	DF	-
Total		100% +DF

1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrelui național al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.6.4 Practica

Ținând cont de specificul programelor de teologie, practica de specialitate poate fi efectuată săptămânal, de obicei în sâmbete, duminici și sărbători, sau la sfârșitul anului I, II sau III de studii, acoperă 120-180 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

²⁰ Reglementat prin Legea educației fizice și sportului.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și esalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu unități bisericești, societăți, ONG-uri și instituții de profil, în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.6.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii sau continuarea studiilor lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.6.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile* prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.6.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III/IV, semestrul VI/VIII. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.6.6 Studenții

1.6.6.1 Admiterea

Se aplică standardele generale, cu excepția specializării *Teologie ortodoxă*, unde selecția studenților se va face ținând cont și de rezultatele examenului scris la disciplina *Teologie dogmatică*, precum și a examenului psihologic (eliminativ).

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Teologie** este maximum **15/1**²¹.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF unt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%**²²;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților din instituțiile de stat și private sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.6.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate. Pentru întregul domeniu teologie, calitatea și nivelul cercetării/publicării se va raporta la criteriile și standardele recunoscute de către CNATDCU (Comisia de Teologie).

1.6.8 Baza materială (infrastructura)

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

²¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Teologie.

²² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

La specializările unde se studiază teologia trebuie să existe dotări specifice pentru procesul de învățământ (capelă, veșminte și obiecte liturgice etc.).

1.7 Domeniul de licență: STUDII CULTURALE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programeelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 50) *Studii culturale* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 8*:

Tabelul 8. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Studii culturale

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
50	Studii culturale	<i>Etnologie</i>	180
		<i>Studii iudaice</i>	180
		<i>Studii americane</i>	180
		<i>Studii culturale</i>	180
		<i>Studii europene</i>	180
		<i>Turism cultural</i>	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programeelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016*

Programele de studii *Etnologie, Studii iudaice, Studii americane, Studii culturale, Studii europene* pregătesc referenți de specialitate, documentariști, experți, profesori în învățământul secundar, asistenți de cercetare, cercetători, redactori, funcționari de stat, funcționari publici, lucrători în companii mari și mici, consultant administrație publică, consilier administrație publică, referent de specialitate administrația publică, referent de specialitate așezământ cultural, specialist în protocol și ceremonial, etnograf, expert în domeniul etnografiei, etnolog, consilier primării pe probleme de specific local, consilier probleme refugiați, consilier probleme de minorități.

Programul de studii *Turism cultural* pregătește consultanți și experți în programe de turism cultural, manageri în cadrul serviciilor locale și centrale culturale și de patrimoniu, referenți în administrația publică, ghizi culturali, manageri în turism sau de patrimoniu cultural-istoric.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.7.1 Personalul didactic

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.
- iv. au teza de doctorat în domeniul altor științe umaniste sau sociale sau în domenii de graniță cu acestea.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ la programelor de studii din domeniul de licență *Studii culturale* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1680–2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minimum 5
8. Durata practicii de specialitate	60-120 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minimum 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în plus față de cele ale programului)	10 ECTS
12. Numărul minim de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și al celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 de ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	3-4 săpt.

16. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe subgrupă IF	15
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Practica nu este inclusă în acest număr ore.

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Fără promovarea disciplinei Educație fizică nu se poate intra în licență.

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență *Studii culturale* se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național din punctul de vedere al disciplinelor de studiu, la programe similare, prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.7.2.1 Discipline fundamentale

Lista disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă și deschisă. În situația fiecărui program în parte, această listă se poate alcătui în funcție de experiența anterioară dobândită în domeniu. Opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în studii culturale	
2.	Istorie și civilizație universală	
3.	Istorie culturală	
4.	Istorie și civilizație europeană	
5.	Cultură, religie și politică în societatea umană	
6.	Introducere în antropologia culturală	
7.	Introducere în geopolitică	
8.	Introducere în studii europene	
9.	Introducere în folclor	
10.	Antropologia sacrului	
11.	Antropologia artei	
12.	Antropologia socială	
13.	Diversitate etnoculturală	
14.	Formele de artă a cuvintului între sistem și proces	

15.	Economie și mod de viață	
16.	Timp, calendar și sărbătoare	
17.	Ideea europeană	
18.	Literatura ca element constitutiv al identității europene	
19.	Metodologia cercetării de teren	

1.7.2.2 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. În situația fiecărui program în parte, această listă se poate alcătui în funcție de experiența anterioară dobândită în domeniu. Opționalitatea (caracterul obligatoriu / opțional / facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Programul de studii: <i>Etnologie</i>		
1.	Antropologia scrisului	
2.	Calendare, sărbători și rituri	
3.	Etnografie	
4.	Etnolingvistică/Etnosemiotică	
5.	Folclor urban contemporan	
6.	Literatura în perspectivă etnologică	
7.	Literatura populară	
8.	Meșteșug și artă tradițională	
Programul de studii: <i>Studii iudaice</i>		
1.	Arheologie biblică	
2.	Istoria evreilor din România	
3.	Istoria filosofiei evreiești	
4.	Istoria generală a evreilor	
5.	Istoria literaturii vechi, rabinice, medievale și moderne	
6.	Limba ebraică biblică	
7.	Limba ebraică modernă	
Programul de studii: <i>Studii americane</i>		
1.	Antropologie americană	
2.	Arta și muzica americană	
3.	Constituție și instituții americane	
4.	Cultura populară americană	
5.	Culturile globalizării	
6.	Dezvoltarea regională	
7.	Economia și lumea de afaceri americane	
8.	Engleza americană contemporană	
9.	Filmul american	
10.	Filosofie americană	
11.	Identitate și gen în cultura americană	
12.	Introducere în cultura media SUA	
13.	Introducere în sistemul mass media America	

14.	Istoria relațiilor transatlantice	
15.	Istoria SUA	
16.	Istorie intelectuală americană	
17.	Limba engleză (curs practic)	
18.	Literatură americană	
19.	Mișcarea drepturilor civile în SUA	
20.	Sistemul educațional american	
21.	Sociologie americană	
22.	Studii etnice	
Programul de studii: Studii europene		
1.	Antropologia Europei	
2.	Comunicare europeană și multilingvism	
3.	Dezvoltare regională	
4.	Dreptul Uniunii Europene	
5.	Economia europeană	
6.	Europa în politica internațională	
7.	Filosofia unificării europene	
8.	Guvernanța UE	
9.	Ideologii politice în epoca contemporană	
10.	Instituțiile UE	
11.	Istoria integrării europene	
12.	Istorie și civilizație europeană	
13.	Politici comune UE	
14.	Sisteme economice contemporane	
15.	Sociologia și analiza relațiilor internaționale	
16.	Teorii ale integrării europene	
Programul de studii: Studii culturale		
1.	Civilizația europeană și americană	
2.	Comunicare europeană și multilingvism	
3.	Cultura europeană	
4.	Introducere în studii europene	
Programul de studii: Turism cultural		
1.	Comunicare și relații publice în turism	
2.	Geografia generală a turismului	
3.	Istoria artei și arhitecturii europene și universale	
4.	Istoria culturală a călătoriei și turismului	
5.	Legislație turistică	
6.	Managementul în turismul cultural	
7.	Muzeologie	
8.	Noțiuni de artă și arhitectură românească	

1.7.2.3 Discipline complementare (pentru toate programele domeniului)

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Limbi moderne (curs practic)	obligatorie
2.	Educație fizică	obligatorie ²³

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	50-70%
Discipline de specialitate	DS	20-40%
Discipline complementare	DC	5-10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	50-75%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-40%
Discipline facultative	DF	5-10%
Total		100% +DF

1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrelor naționale al calificărilor din învățământul superior, **fișele disciplinelor** trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.7.4 Practica

Practica de specialitate se derulează în anii I și II semestrele al doilea și al patrulea și cuprinde 4 săptămâni, respectiv 120 de ore și i se acordă un număr de 3 ECTS.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și esalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu societăți /instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

²³ Reglementat prin Legea educației fizice și sportului.

1.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studii trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.7.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.7.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În baza Metodologiei-cadru, instituția are un regulament propriu pentru organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul universității cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile* prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute.

1.7.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se alocă minimum 2 săptămâni în planul de învățământ al anului al III-lea, semestrul al VI-lea. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.7.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.7.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Studii Culturale*, este maximum **15/1**²⁴.

²⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Studii Culturale

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%²⁵**;
- grupa de studenți, **maximum 30 de studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților din instituțiile de stat și private sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.7.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultantă etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

1.7.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă).

²⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

2 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER (CICLUL II)

Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de master în ordinea în care acestea sunt prezentate în domeniul fundamental din HG privind Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

Tabelul 9. – Domeniile de studii universitare master (DM) cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr 2

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Filologie
		Filosofie
		Istorie
		Teologie
		Studii culturale

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

Cu excepția domeniului *Teologie*, unde pot exista și programe de masterat de 60 de credite, în toate celelalte domenii programele de masterat vor avea 120 de credite.

Încadrarea unui program de masterat într-un domeniu este condiționată de o pondere de minimum 60% a disciplinelor aparținând respectivului domeniu.

2.1 Domeniul de master: FILOLOGIE

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1.1 Masterul profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență, indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Se încadrează aici programele din domeniul *Filologie* orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale (art. 154, alineatul 1, litera (a), LEN 1/2011). Acestea au misiunea de a profesionaliza mai ales absolvenți ai domeniului de licență *Limbi moderne aplicate* (traducători, interpreți, interpreți pentru relații diplomatice), dar și absolvenți ai programelor din domeniul *Limbă și literatură* (profesori de limbă și literatură, redactori, referenți literari, secretari literari, consilieri în probleme de cultură sau integrare, documentariști, agenți în turismul cultural, manageri culturali, referenți literari, secretari literari, editori, redactori, traducători de literatură).

Ponderea disciplinelor aplicative și a practicii de specialitate trebuie să fie mai mare de 60% din bugetul total de ore.

Absolvenții unui masterat profesional își vor putea continua studiile printr-un doctorat, respectând legislația în vigoare privind condițiile de înscriere.

2.1.1.2 *Masterul de cercetare științifică*

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință..

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Programele de masterat de cercetare din domeniul *Filologie* pregătesc cu precădere filologi, lingviști, teoreticieni ai literaturii, istorici literari a căror carieră se orientează înspre activitatea de cercetare în institute specializate sau înspre cariera didactică. Conform art. 154, alineatul 1, litera (b), LEN 1/2011, învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de doctorat. Ponderea disciplinelor teoretice, de cunoaștere avansată, trebuie să fie de cel puțin 60% din totalul orelor alocate programului.

2.1.1.3 *Masterul didactic*

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.1.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte

cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul *Filologie* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-1120 ore*
6. Numărul de discipline pe semestru	4-8**
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minimum 2 săptămâni
9. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
10. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
11. Ponderea examenelor în total evaluări finale	Min 50%
12. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2 săpt.
13. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1 săpt.
14. Numărul maxim de studenți pe serie	75
15. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** La programe de master de cercetare este posibil să existe un semestru cu 2 discipline.

2.1.4 Practica

Componenta practică este accentuată în cazul masteratelor profesionale, acestea având minimum 30% din bugetul de timp alocat disciplinelor de practică profesională (incluzând și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, un stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

2.2 Domeniul de master: FILOSOFIE

2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.2.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Se încadrează aici programele din domeniul *Filosofie* orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale (art. 154, alineatul 1, litera (a), LEN 1/2011). Acestea au misiunea de a profesionaliza absolvenți ai domeniului de licență *Filosofie* (profesori de filosofie, logică, etică, consilieri, funcționari publici, documentariști, editori, redactori).

Ponderea disciplinelor aplicative și a practicii de specialitate trebuie să fie mai mare de 60% din bugetul total de ore.

Absolvenții unui masterat profesional își vor putea continua studiile printr-un doctorat, respectând legislația în vigoare privind condițiile de înscriere.

2.2.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Programele de masterat de cercetare din domeniul *Filosofie* pregătesc cu precădere filosofi, eticieni, logicieni, a căror carieră se orientează înspre activitatea de cercetare în institute specializate sau înspre cariera didactică. Conform art. 154, alineatul 1, litera (b), LEN 1/2011, învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de doctorat. Ponderea disciplinelor teoretice, de cunoaștere avansată, trebuie să fie de cel puțin 60% din totalul orelor alocate programului.

2.2.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.2.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul *Filosofie* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672- 1120 ore*
6. Numărul de discipline pe semestru	4-8**
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minimum 2 săptămâni
9. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
10. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
11. Ponderea examenelor în total evaluări finale	minimum 50%
12. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2 săpt.
13. Număr minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
14. Numărul maxim de studenți pe serie	75
15. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** La programe de master de cercetare este posibil să existe un semestru cu 2 discipline.

2.2.4 Practica

Componenta practică este accentuată în cazul masteratelor profesionale, acestea având minimum 30% din bugetul de timp alocat disciplinelor de practică profesională (incluzând și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, un stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

2.3 Domeniul de master: ISTORIE

2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.3.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Se încadrează aici programele din domeniile *Istorie* orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale (profesori, muzeografi, cercetători, arheologi etc.), dar și absolvenți ai programelor din domeniul *Studii culturale* (experți de patrimoniu, muzeografi)

Ponderea disciplinelor aplicative și a practicii de specialitate trebuie să fie mai mare de 60% din bugetul total de ore.

Absolvenții unui masterat profesional își vor putea continua studiile printr-un doctorat, respectând legislația în vigoare privind condițiile de înscriere.

2.3.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Programele de masterat de cercetare din domeniul *Istorie* pregătesc cu precădere cercetători pentru institutele de specialitate, cadre didactice, dar și muzeografi sau arheologi a căror carieră se orientează înspre activitatea de cercetare în institute specializate. Conform art. 154, alineatul 1, litera (b), LEN 1/2011, învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de doctorat. Ponderele disciplinelor teoretice, de cunoaștere avansată, trebuie să fie de cel puțin 60% din totalul orelor alocate programului.

2.3.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.3.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Dacă este cazul, cel mult 20% din activitățile didactice (cursuri, seminare, lucrări applicative, proiecte) pot fi acoperite de profesori asociați, recunoscuți ca specialiști în domeniul masteratului.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul *Istorie* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-1120 ore*
6. Numărul de discipline pe semestru	4-8**
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minimum 2 săptămâni
9. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
10. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
11. Ponderea examenelor în total evaluări finale	min. 50%
12. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	min. 2 săpt.
13. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	min. 1 săpt.
14. Numărul maxim de studenți pe serie	75
15. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** La programe de master de cercetare este posibil să existe un semestru cu 2 discipline.

2.3.4 Practica

Componenta practică este accentuată în cazul masteratelor profesionale, acestea având minimum 30% din bugetul de timp alocat disciplinelor de practică profesională (incluzând și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

Practica va cuprinde un număr minim de 60 de ore pe parcursul unui semestru din anul doi de studii.

2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, un stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS, în plus față de cele aferente programului de studii.

2.4 Domeniul de master: TEOLOGIE

2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.4.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Se încadrează programele din domeniul *Teologie* orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale (art. 154, alineatul 1, litera (a), LEN 1/2011). Acestea au misiunea de a profesionaliza mai ales absolvenți ai programelor de licență *Teologie pastorală* în vederea ocupării unor posturi de clerici, consilieri în probleme religioase, experți și funcționari publici cu responsabilități confesionale etc., dar și absolvenți ai programului de studii de licență *Teologie - asistență socială*, ca viitori specialiști în asistența socială și în consiliere, asistenți sociali în instituții laice și bisericești etc.

Ponderea disciplinelor aplicative și a practicii de specialitate trebuie să fie mai mare de 60% din bugetul total de ore.

Absolvenții unui masterat profesional își vor putea continua studiile printr-un doctorat, respectând legislația în vigoare privind condițiile de înscriere.

2.4.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință..

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Programele de masterat de cercetare din domeniul *Teologie* pregătesc cu precădere teologi, consilieri pentru culte, profesori, cercetători și asistenți de cercetare în domeniul social și religios, a căror carieră se orientează înspre activitatea de cercetare sau înspre cariera didactică universitară. Conform art. 154, alineatul 1, litera (b), LEN 1/2011, învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de doctorat. Ponderea disciplinelor teoretice, de cunoaștere avansată, trebuie să fie de cel puțin 60% din totalul orelor alocate programului.

2.4.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.4.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.4.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul *Teologie* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	a) 1 an = 2 semestre b) 2 ani = 4 semestre
2. Numărul minim total de credite obligatorii	60/120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	336-560 ore/672-1120 ore*
6. Numărul de discipline pe semestru	4-8**
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minimum 2 săptămâni
9. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
10. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
11. Ponderea examenelor în total evaluări finale	min. 50%
12. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	min. 2 săpt.
13. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	min. 1 săpt.
14. Numărul maxim de studenți pe serie	75
15. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** La programe de master de cercetare este posibil să existe un semestru cu 2 discipline.

2.4.4 Practica

Componenta practică este accentuată în cazul masteratelor profesionale, acestea având minimum 30% din bugetul de timp alocat disciplinelor de practică profesională (incluzând și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în instituțiile și organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu. Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în ultimul semestru, un stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorul științific al lucrării de disertație este responsabil împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

2.5 Domeniul de master: STUDII CULTURALE

2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.5.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Se încadrează aici programele din domeniul *Studii culturale* orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale (consultanți și experți în programe de turism cultural, manageri în cadrul serviciilor locale și centrale culturale și de patrimoniu, referenți în administrația publică, ghizi culturali, manageri în turism sau de patrimoniu cultural-istoric, referenți de specialitate, documentariști, experți, redactori, funcționari de stat, funcționari publici, lucrători în companii mari și mici).

Ponderea disciplinelor aplicative și a practicii de specialitate trebuie să fie mai mare de 60% din bugetul total de ore.

Absolvenții unui masterat profesional își vor putea continua studiile printr-un doctorat, respectând legislația în vigoare privind condițiile de înscriere.

2.5.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință..

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Programele de masterat de cercetare din domeniul *Studii culturale* pregătesc cu precădere cercetători în domeniu, a căror carieră se orientează înspre activitatea de cercetare în institute specializate sau pentru cariera didactică. Conform art. 154, alineatul 1, litera (b), LEN 1/2011, învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de doctorat. Ponderele disciplinelor teoretice, de cunoaștere avansată, trebuie să fie de cel puțin 60% din totalul orelor alocate programului.

2.5.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.5.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte

cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.5.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul *Studii culturale* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-1120 ore*
6. Numărul de discipline pe semestru	4-8**
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minimum 2 săptămâni
9. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
10. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
11. Ponderea examenelor în total evaluări finale	Min 50%
12. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2 săpt.
13. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	1 săpt.
14. Număr maxim de studenți pe serie	75
15. Număr maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** La programe de master de cercetare este posibil să existe un semestru cu 2 discipline.

2.5.4 Practica

Componenta practică este accentuată în cazul masteratelor profesionale, acestea având minimum 30% din bugetul de timp alocat disciplinelor de practică profesională (incluzând și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ

superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.5.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Se aplică standardele generale.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, un stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

Nume prenume
Președinte Comisie,
Oltean Ștefan

Nume prenume
Secretar Comisie,
Diaconu Mircea

Data: 27.12.2016